

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1924 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare medel till gäldande av statens anstalts för pensionering av folkskollärare m. fl. förvaltningskostnader.

I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1924 dagtecknad proposition nr 105, vilken hänvisats till bankoutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att, utöver de i staten för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. uppförda medel samt förut anvisade 15,000 kronor till förvaltningskostnader, må av de under styrelsen för anstalten ställda medel utgå ett årligt belopp av 10,000 kronor till gäldande av förvaltningskostnader.

Av utredningen i ärendet framgår, bland annat, följande.

Organisationen av statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. är väsentligen fastställd genom kungörelsen den 22 juni 1911 (bihang nr 36) angående ny stat för folkskollärarnas pensionsinrättning m. m. Den genom denna kungörelse fastställda ordinarie stat med däri sedermera vidtagna förändringar eller därtill gjorda tillägg skall jämlikt 1919 års riksdags beslut och Kungl. Maj:ts instruktion den 31 december 1919 (nr 877) för styrelse och befattningshavare vid statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. från och med den 1 januari 1920 tillsvidare gälla för sistnämnda anstalt. Anstalten förvaltas av en styrelse, bestående av ordförande och tre ledamöter, av vilka en tillika är direktör för anstalten. Staten upptager därjämte följande befattningshavare, nämligen 1 sekreterare, tillika ombudsman, 1 tjänsteman av andra lönegraden, tillsvidare kassör, 2 tjänstemän av första lönegraden, tillsvidare bokhållare, 1 kvinnligt biträde av tredje graden, 2 kvinnliga skrivbiträden av andra graden samt 1 vaktmästare.

Förutom arvoden och avlöningar åt omförmälda befattningshavare samt särskilda belopp till ålderstillägg och expenser upptager staten ett anslag av 10,000 kronor till vikariatsersättningar, arvoden åt amanuenser och extra biträden samt flitpenningar åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare.

Utöver de i staten uppförda medel utgår därjämte, jämlikt beslut av 1919 och 1920 års riksdagar, av de under styrelsen för anstalten ställda medel årligen tillhopa 15,000 kronor till gäldande av anstaltens förvaltningskostnader.

I skrivelse den 19 augusti 1921 har styrelsen för anstalten — med för-
mälan bland annat att med hänsyn till de från anstaltens tillkomst ökade
göromålen den i lönestaten upptagna ordinarie personalen befunnits otill-
räcklig och därför måst förstärkas med extra personal, nämligen 2 extra
bokhållare, 3 amanuenser, 4 kvinnliga biträden och 1 vaktmästare — gjort
framställning beträffande organisationen av den hos anstalten tjänstgörande
personalen samt rörande densammes avlöningsförhållanden. I sådant av-
seende har styrelsen framlagt två alternativa förslag, gående ut på omorgani-
tion av anstalten genom förändring av vissa nuvarande ordinarie befattningar
samt inrättande av nya sådana befattningar m. m. Nämnda förslag, över
vilka utlåtanden avgivits av 1902 års löneregeringskommitté, statskontoret
och statens besparingskommitté, hava emellertid av departementschefen
ansetts för närvarande icke böra upptagas till prövning; och har såsom
skäl härför anförts, dels att frågan om det civila pensionsväsendets centrali-
sering ännu vore svävande, dels att för närvarande påginge en av det stats-
finansiella läget påkallad undersökning rörande möjligheter till indragning
av tjänster inom statsförvaltningen och därav eventuellt föranledda omflytt-
ningar av ordinarie tjänster från ett arbetsområde till ett annat. På grund
av svårigheterna att nu överblicka, huru förhållandena komme att gestalta
sig och vilka förändringar de kunde medföra för pensionsanstalten, syntes
icke heller en nyreglering av den nuvarande tjänstepersonalens löneförhål-
landen enligt 1921 års lönebestämmelser för närvarande böra vidtagas. Då
departementschefen emellertid av den förebragta utredningen funnit ådaga-
lagt, att anstaltens nuvarande arbetskrafter icke vore tillräckliga för att an-
stalten skulle kunna utan större svårigheter fylla sina arbetsuppgifter, vilka
år från år företett en avsevärd tillväxt, syntes möjlighet böra beredas an-
stalten att genom anlitage av extra arbetskrafter till erforderligt antal
fylla det mest trängande behovet av ökad personal, vilket närmast krävde
anställande av ytterligare två kvinnliga befattningshavare och en bokhållare.
Detta syntes lämpligen böra ske genom en höjning av det förvaltnings-
anslag, för närvarande sammanlagt 15,000 kronor, som utginge från de under
styrelsen för anstalten ställda medel. En höjning av berörda belopp med
10,000 kronor syntes härutinnan för närvarande vara tillräcklig.

Beträffande utredningen i övrigt får utskottet hänvisa till åberopade stats-
rådsprotokollet.

Av vad i ärendet anförts har utskottet funnit sig övertygat därom, att
en förstärkning av arbetskrafterna hos pensionsanstalten är behöflig för
att anstalten skall kunna på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina allt
mer ökade göromål. På grund härav har utskottet, som icke finner anled-
ning till erinran mot det av Kungl. Maj:ts föreslagna anslagsbeloppet, ansett
sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts framställning. Utskottet får
sålunda hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande
proposition, må medgiva att, utöver de i staten för statens

Utskottet.

anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. uppförda mede samt förut anvisade 15,000 kronor till förvaltningskostnader, må av de under styrelsen för anstalten ställda medel utgå ett årligt belopp av 10,000 kronor till gäldande av förvaltningskostnader.

Stockholm den 25 april 1924.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
från första kammaren: herrar *Gustafsson, K. J. A., Lindley, Björnsson, Vindahl, Johansson* i Friggeråker, *Dalberg* och *Bondeson*;
från andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Gustafsson* i Örebro, *Borggren, Bäcklund, Winkler, Lovén, Gardell* och *Jönsson* i Fridhill.
